

Gradivo za sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v septembru 2023

Zadeva: **PRISTOP OBČINE ČRNOMELJ K SLOVENSKI MREŽI ZDRAVIH MEST -
INFORMACIJA**

Občina Črnomelj je bila s strani koordinatorske mreže »Slovenske mreže zdravih mest« Nacionalnega inštituta za javno zdravje, OE Maribor, povabljena k sodelovanju v navedeni mreži.

Program Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) zdravih mest v Sloveniji deluje od leta 1989 in gre za večletni mednarodni program. V letu 2019 je program prešel v fazo VII. Ta faza je oblikovana v skladu cilji nove evropske strategije za zdravje in blagostanje, poimenovane »Zdravje 2020« in cilji trajnostnega razvoja OZN 2030. Namen aktivnosti v mreži je, prenos temeljnih načel »Zdravje 2020« in ciljev OZN 2030 v lokalno okolje.

Vključitev v mrežo občini omogoča izmenjavo informacij in izkušenj med članicami, nacionalno koordinacijo ter SZO, udeležbo na brezplačnem nacionalnem kongresu, udeležbo na mednarodnih srečanjih, podporo pri izvajanju aktivnosti ter pridobitev naziva »Zdravo mesto/občina«. Naziv zdravo mesto ne pomeni, da je mesto oz. občina že doseglo visok nivo zdravja, ampak se zaveda pomena zdravja in si prizadeva za izboljšanje zdravja in blagostanja prebivalcev.

Program, ki je z leti prešel v gibanje si prizadeva, da bi vsako mesto oz. občina vodila zdravo javno politiko. Slednja se izraža v večji skrbi za zdravje, v izboljšanju zdravstvenega stanja prebivalcev, v varovanju mestnega okolja, predvsem pa v upoštevanju predlogov prebivalcev za boljše življenje v mestu.

Namen programa:

Vsako mesto oziroma občina naj vodi zdravo javno politiko, kar se kaže v večji skrbi za zdravje, v izboljšanju zdravstvenega stanja prebivalcev, v varovanju mestnega okolja, predvsem pa v upoštevanju predlogov prebivalcev za boljše življenje v mestu.

Cilji programa:

- nenehno spodbujanje zdravja in blagostanja vseh prebivalcev ter zmanjševanje neenakosti na področju zdravja,
- delovanje na regionalni, nacionalni in globalni ravni,
- izvajanje strateških prednostnih nalog SZO.

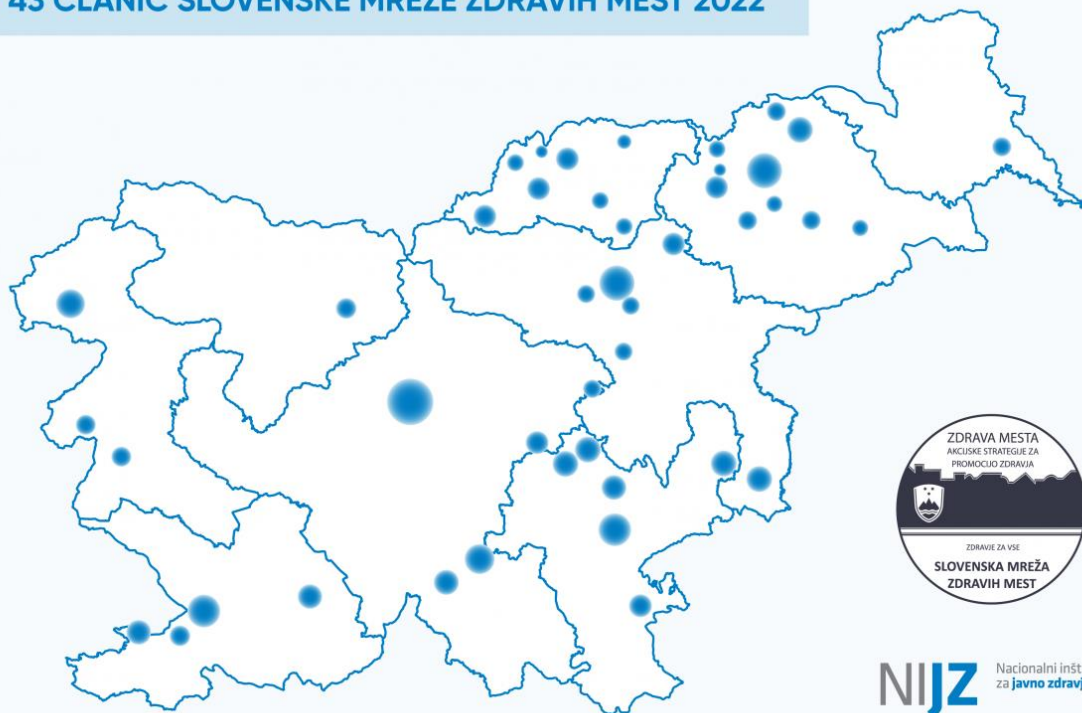
Ključna področja delovanja, prednostne naloge in načrtovane aktivnosti:

- Investicije/naložbe v ljudi
  - Skrb za ljudi skozi vsa starostna obdobja.
  - Zmanjševati geografske, teritorialne in socialne neenakosti.

- Odpravljati vse oblike diskriminacije.
  - Boj proti sovraštvu, nezaupanju, ksenofobiji.
  - Omogočiti vsem dostop do pomembnih javnih dobrin in storitev.
  - Investirati v aktivnosti za zmanjševanje zdravstvenih neenakosti.
- Okolje/načrtovanje naselij, ki spodbujajo zdravje in omogočajo dobro počutje
    - Ustvarjanje okolij/naselij, ki podpirajo zdravje skozi vsa življenjska obdobja.
    - Zelene površine, dobra kvaliteta zraka, čiste reke in jezera, rekreacijske površine ipd.
    - Načrtovanje mest/naselij mora upoštevati klimatske spremembe, da se izogne prihodnjim naravnim katastrofam.
- Spodbujanje in vzpostavitev partnerstev za zdravje in boljšo kvaliteto življenja
    - Pomen vključevanja ljudi na vseh ravneh za odločanje o aktivnostih za izboljšavo zdravja.
    - Župani in lokalna politika so odgovorni za vzpostavitev partnerstev z lokalno skupnostjo, za zagotavljanje pravičnosti, zdravja in blagostanja z vse prebivalce.
- Zagotavljanje materialnih dobrin za vse prebivalce
    - Uvajanje novih ekonomskih modelov – zelena ekonomija, srebrna ekonomija,...
    - Politika socialne varnosti.
    - Plačna enakost med moškimi in ženskami.
    - Ustvarjanje partnerstev med vlado, univerzami in industrijo.
    - Skrb za nenehne inovacije pri delu.
    - Skrb za trajnostni ekonomski razvoj.
- Promocija miru
    - Socialna pravičnost.
    - Mesta morajo biti mediatorji miru v konfliktnih situacijah.
    - Zdrava mesta morajo biti zagovorniki socialnih norm, boja proti korupciji, diskriminaciji in vseh oblik nasilja, sovraštva, sovražnega govora in nestrpnosti do migrantov.
    - Promovirati mirno družbo.
- Zaščita planeta
    - Aktivni pristop k zmanjševanju klimatskih sprememb.
    - Zavedati se moramo povezanosti med zdravjem ljudi in čistim okoljem.
    - Opuščanje industrije z velikim onesnaževanjem.
    - Povezovanje zdravih mest z ostalimi mrežami, ki imajo za cilj ohranjati zdravo okolje ter skrb za ohranitev zdravega planeta.

V letu 2022 je slovenska mreža štela 43 članic.

43 ČLANIC SLOVENSKE MREŽE ZDRAVIH MEST 2022

1. Mestna občina Celje	10. Mestna občina Slovenj Gradec	19. Občina Lenart	28. Občina Pesnica	37. Občina Slovenska Bistrica
2. Mestna občina Izola	11. Občina Brda	20. Občina Lendava	29. Občina Piran	38. Občina Slovenske Konjice
3. Mestna občina Koper	12. Občina Brežice	21. Občina Lovrenc na Pohorju	30. Občina Prevalje	39. Občina Šempeter Vrtojba
4. Mestna občina Krško	13. Občina Črna	22. Občina Metlika	31. Občina Radeče	40. Občina Šentjur
5. Mestna občina Ljubljana	14. Občina Dravograd	23. Občina Mežica	32. Občina Radlje ob Dravi	41. Občina Šentrupert
6. Mestna občina Maribor	15. Občina Hoče	24. Občina Mirna	33. Občina Ravne	42. Občina Škofja Loka
7. Mestna občina Nova Gorica	16. Občina Hrastnik	25. Občina Mislinja	34. Občina Ruše	43. Občina Trebnje
8. Mestna občina Novo mesto	17. Občina Ilirska Bistrica	26. Občina Mokronog - Trebelno	35. Občina Selnica ob Dravi	
9. Mestna občina Ptuj	18. Občina Kočevje	27. Občina Ormož	36. Občina Sevnica	

Ker stremimo k izboljšanju življenjskih pogojev naših prebivalcev, zdravo življenjsko okolje in samo zdravje, pa je ena izmed najpomembnejših vrednot, smo se odločili pristopiti k mreži zdravih mest. V ta namen je župan podpisal pismo o nameri pridružitve, ki se nahaja v prilogi. Strokovni koordinator za program zdravih mest na Občini Črnomelj bo višja svetovalka na Oddelku za družbene dejavnosti Vladka Kostelec Peteh. Župan bo za izvajanje posameznih aktivnosti v okviru mreže zdravih mest, imenoval projektni svet v katerega bodo povabljeni predstavniki zdravstva, šolstva, sociale, ipd.

Sam pristop k mreži zdravih mest, za občino nima finančnih obveznosti.

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet Občine Črnomelj se je seznanil z informacijo o pristopu Občine Črnomelj k Slovenski mreži zdravih mest.

Številka: 181-2/2023-

Pripravila:
Tamara Potočar
vodja oddelka

Predlagatelj:
Andrej Kavšek, župan, l.r.

Priloga:
– Pismo o nameri

MNENJE ODBORA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI:

Odbor za družbene dejavnosti je na svoji 5. redni seji dne 19. 9. 2023, obravnaval gradivo »**Pristop Občine Črnomelj k Slovenski mreži zdravih mest - informacija**«.

Člani odbora na gradivo niso imeli pripomb in Občinskemu svetu Občine Črnomelj predlagajo, da sprejme sledeči sklep:

Občinski svet Občine Črnomelj se je seznanil z informacijo o pristopu Občine Črnomelj k Slovenski mreži zdravih mest.

Predsednica Odbora za
družbene dejavnosti:
Romana Husič, l.r.

NACIONALNI INŠTITUT ZA JAVNO ZDRAVJE

SLOVENSKA MREŽA ZDRAVIH MEST

Prvomajska 1, 2000 MARIBOR

Datum: 14. 9. 2023

PISMO O NAMERI

vkjučitve Občine Črnomelj v članstvo v Slovensko mrežo zdravih mest (2019-2025; faza VII)

Občina Črnomelj se pridružuje Nacionalni mreži Zdravih mest RS in podpira aktivnosti v okviru programa Zdravih mest v VII. fazi (2019 – 2025).

S podpisom tega pisma izražamo namero k aktivnemu sodelovanju ter prenosu temeljnih evropskih izhodišč za zdravje in blagostanje prebivalstva "Zdravje 2020" v lokalno okolje. Prav tako se zavezujemo da bomo pri aktivnostih v programu Zdravih mest usklajeni s Kopenhagenskim konsezom županov in pri tem upoštevali smernice Svetovne zdravstvene organizacije za implementacijo programa v VII. fazi.

Podatki o izdajatelju pisma o nameri:

Občina Črnomelj

Trg svobode 3

8340 Črnomelj

Koordinator/kontaktna oseba: Vladka Kostelec Peteh

Telefonska številka: 07/ 30 -61 -142

Elektronski naslov: vladka.kostelec@crnomelj.si

Odgovorna oseba občinske uprave: Andrej Kavšek, župan

S spoštovanjem!

Podpis župana:
Andrej Kavšek
župan

